

УДК 631.1

**ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМ
І ТЕХНОЛОГІЙ В РОСЛИННИЦТВІ**

Мікуліна Марина Олександрівна

Кандидат економічних наук, доцент

Сумський національний аграрний університет

ORCID 0000-0002-6918-5192

email: marinamikulina1@ukr.net

Поливаний Антон Дмитрович

Студент Сумського національного аграрного університету

ORCID 0000-0001-8363-7186

email: polivanui1@gmail.com

Бондаренко Віталій Володимирович

Студент Сумського національного аграрного університету

email: bondarenkovetal64@gmail.com

Анотація. Головним завданням сільськогосподарського виробництва України на сьогоднішній день є надійне забезпечення населення продуктами харчування, а промисловості – сировиною, насичення споживчого ринку товарами й послугами, збалансування попиту та пропозицій. Для цього необхідно перейти до принципово нових методів господарювання, розширення виробництва на основі примінення сучасних прогресивних, мало затратних технологій, які б давали вагомий економічний ефект.

Техніко-економічна оцінка використання систем і технологій в рослинництві є актуальною темою в сучасних умовах зростання вимог до ефективності та сталості виробництва в аграрному секторі. Розвиток нових технологій та систем у рослинництві є важливим фактором для підвищення продуктивності, зниження витрат та забезпечення екологічної безпеки. Аналіз техніко-економічних показників дозволяє визначити оптимальні варіанти

використання систем та технологій для досягнення максимальної ефективності та забезпечення сталого розвитку рослинництва. Розглядається питання видів виробництва, масштабу виробництва, цільового призначення та ефективності використання систем і технологій в рослинництві.

Ключові слова. Техніко-економічна оцінка, екологічна безпека, витрати, продуктивність.

Today, the main task of agricultural production in Ukraine is to reliably supply the population with food products, industry with raw materials, saturate the consumer market with goods and services, and balance supply and demand. For this, a transition to fundamentally new methods of management, expansion of production based on the use of modern, progressive, low-cost technologies, which would give a significant economic effect, is necessary.

Technical and economic assessment of the use of systems and technologies in crop production is a topical topic in modern conditions of growing requirements for efficiency and sustainability of production in the agricultural sector. The development of new technologies and systems in crop production is an important factor in increasing productivity, reducing cost and ensuring environmental safety. The analysis of technical and economic indicators allows to determine the optimal options for using systems and technologies to achieve maximum efficiency and ensure the sustainable development of crop production. The issue of types of production, scale of production, purpose and effectiveness of the use of systems and technologies in crop production was considered.

Keywords.. technical and economic assessment, systems, technologies, crop production, efficiency, costs, quality, productivity.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Огляд літературних джерел показує, що використання систем і технологій в рослинництві може значно підвищити ефективність виробництва та знизити витрати. Однак, вибір конкретної системи або технології повинен бути здійснений з урахуванням виду виробництва, масштабу виробництва та цільового призначення.

Основні результати дослідження. За останні роки було проведено багато досліджень, що стосуються техніко-економічної оцінки використання систем і технологій в рослинництві. Дослідження показали, що впровадження новітніх технологій та систем у рослинництво може позитивно вплинути на продуктивність та ефективність виробництва.

На сьогоднішній день головним завданням українського сільськогосподарського сектору є надійне забезпечення населення продуктами харчування та промисловості сировиною. Для досягнення цієї мети необхідно застосовувати сучасні, ефективні технології та методи господарювання. Проте, за останні роки виробництво сільськогосподарської продукції постійно зменшується, що призводить до дефіциту продуктів харчування та їх дороговизни. Агротехнічний потенціал землі також постійно знижується, що ускладнює виробництво. Для забезпечення сталого розвитку сільського господарства необхідно швидко переходити до нових технологій та методів господарювання [1-2].

Для підвищення ефективності виробництва та конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств необхідно використовувати новітні технології та підвищувати кваліфікацію працівників. Останні дослідження та публікації в галузі техніко-економічної оцінки використання систем і технологій в рослинництві підтверджують важливість застосування сучасних технологій для забезпечення високих показників продуктивності та зниження витрат на виробництво. Дослідження показують, що застосування інноваційних систем та технологій у рослинництві забезпечує зростання врожайності, покращує якість продукції, знижує ризики втрат врожаю та витрат на виробництво [3-5].

Зокрема, дослідження зосереджують увагу на використанні сучасних технологій в обробці ґрунту, розведенні рослин та контролі за шкідниками та хворобами рослин. Також, проведені дослідження показують, що використання систем зрошення та підживлення рослин за допомогою датчиків та автоматизації допомагає зменшити витрати на воду та добрива.

Для ефективного функціонування сільськогосподарських підприємств вибір конкретної системи або технології повинен бути здійснений з урахуванням виду виробництва, масштабу виробництва та цільового призначення [4].

Використання автоматизованих систем вирощування рослин може знизити витрати на робочу силу та покращити якість продукції також використання добрив та інших агрохімікатів в розумних дозах та за допомогою сучасних технологій може покращити якість ґрунту та збільшити врожайність.

Коли з'являється позитивна тенденція розвитку і ведення господарської діяльності - безумовно слід прикласти зусиль задля збереження результату, а при можливості і ще більше поліпшити, розробити різні стимулюючі заходи для більш успішної роботи організації, як в найближчому майбутньому, так і в перспективі.

Для забезпечення успішної реалізації техніко-економічної оцінки використання систем і технологій в рослинництві необхідно мати якісні дані про виробництво, використання ресурсів та ефективність виробництва. Крім того, важливим є урахування соціально-економічних та екологічних факторів, що можуть вплинути на діяльність підприємства.

Висновок. Дослідження показує, що використання систем і технологій в рослинництві є ключовим чинником ефективного виробництва рослинницької продукції, а їх застосування може допомогти підвищити продуктивність та економічну ефективність виробництва.

Список використаної літератури.

1. Hryhoriv, Y., Lyshenko, M., Butenko, A., Nechyporenko, V., Makarova, V., Mikulina, M., Bahorka, M., Tymchuk, D. S., Samoshkina, I., and Torianyk, I. (2023). Competitiveness and Advantages of *Camelina sativa* on the Market of Oil

Crops. Ecological Engineering & Environmental Technology, 24(4), pp. 97-103.

<https://doi.org/10.12912/27197050/161956>

2. Sobko, Mykola, Yevheniia Butenko, Gennadiy Davydenko, Oleksandr Solarov, Viacheslav Pylypenko, Viktoriia Makarova, Maryna Mikulina, Iryna Samoshkina, Oleksandr Antonovskyi, and Volodymyr Poriadynskyi. "Ecological and Economic Study of Wheat Winter Varieties by Different Geographical Origin". Ecological Engineering & Environmental Technology 24 no. 1 (2023(sad)) 12-21. doi:10.12912/27197050/154912

3. Мікуліна, Марина, and Антон Поливаний. "Функціонування системи технічного сервісу в АПК." Актуальні питання у сучасній науці 3 (9) (2023). С. 97-106

4. МІКУЛІНА, Марина Олександрівна; ПОЛИВАНИЙ, Антон Дмитрович. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ СТОСОВНО ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ ТИПУ ХОДОВОЇ СИСТЕМИ ТРАКТОРІВ НА ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ. In: The 5 th International scientific and practical conference "Science and innovation of modern world"(January 25-27, 2023) Cognum Publishing House, London, United Kingdom. 2023. 672 p. 2023. p. 185.

5. Mikulina M. Economic security of the development of agrarian formations [Electronic resource] / M. Mikulina, A. Polyvanyi // Sustainable Development in Wartime Ukraine and the World : multidisciplinary conference for young researchers, (November 25, 2022). – Prague, 2022. – P. 22-24. – Режим доступу : DOI 10.25140/978-80-213-3242-3-2022.